

[Justitsministeren.]

loven begyndte i 1924. Efter en saadan Aarrækkes Forløb er det ikke for tidligt at se et Resultat, som er af et saadant Omfang, at det gør det naturligt at genoptrykke Retsplejeloven med de uhyre mange Ændringer, som Lovgivningsmagten i de forløbne 13 Aar siden dens Ikrafttræden har fundet nødvendige. Dette opnaas nu.

Selve den her foreslaaede Ordning indeholder desuden betydelige Fremskridt.

F. Eks. er den Ordning af Sagførervæsenet, som foreslaas, en meget stor Forbedring. Naar Landsretssagførerne faar Adgang til at give Møde for Højesteret ogsaa for Appellanten i alle de Sager, de selv har ført for Landsretten, vil Højesterets-sagførerinstitutionen sikkert bortvisne, hvilket den ogsaa bør. Den Tid kan derefter ikke være fjern, hvor selve Betegnelsen „Højesterets-sagfører“ helt bortfalder og alle Sagførere benævnes ens, f. Eks. Advokater, hvilket ønskes af det aldeles overvejende Antal Sagførere.

Om den Ret, som gives Højesteret til at tilkendegive en Landsretssagfører, at han efter gentagen Procedure eller paa anden Maade har vist sig uegnet til at procedere for Højesteret, skal jeg bemærke, at Aanden, hvori denne Bestemmelse er givet, er ikke at indføre en ny Prøve, men at give Højesteret en Ret til at forhindre Kværulanter og Sagførere, der er absolut diskvalificerede til at procedere, i at møde for Højesteret og i at spille Højesterets Tid.

Det maa ogsaa betegnes som et stort Fremskridt, at Afhøringen af Vidner og sigtede i Straffesager overgaar til Parterne.

Det er endvidere af stor Betydning, at Politiets Adgang til at afhøre fængslede eller anholdte Personer bliver stærkt indskrænket, idet Betingelsen, bortset fra Tilstaaelsessager og Sager mod visse Recidivister, er, at Arrestanten selv har fremsat Ønske derom, at Dommeren har givet sit Samtykke dertil, og at det udtrykkeligt er sagt Arrestanten, at han ikke behøver at svare. Afhøringen kan altsaa ikke paabegyndes uden efter Arrestantens Ønske, og den slutter, saa snart han ikke mere ønsker dens Fortsættelse; han har nemlig bestandig Ret til at lade være at svare.

Det er ogsaa af stor Betydning, at Nævningerne — som jeg nævnte før i anden Sammenhæng — faar Adgang til at udtale sig om Tilstedeværelsen af formildende eller skærpene Omstændigheder. Da Lægdømmere hidtil har medvirket ved Paa-dømmelsen af Barnemords- og Fosterfordrivelsessager, maa disse vedblive at være Nævningesager, naar Domsmænd ikke indføres. En Del glæder sig derover; men dette beror maaske paa, at den fulde Værdi af Domsmænds Medvirken ogsaa ved Straffudmaalingen ikke er gaaet op for alle. Den mildere Straf for disse Forbrydelser saavel som Retten til at udtale sig om formildende Omstændigheder vil fremtidig lette Nævningerne deres i disse Sager meget vanskelige Hverv.

I § 70 foreskrives, at det bør iagttages, at den med en sigtet eller tiltalt Person samlevende Ægtefælle ikke mod sit Ønske afkræves Forklaring, medmindre det maa antages at være af afgørende Betydning for Sagens forsvarlige Oplysning, hvilket ogsaa maa betegnes som et Fremskridt.

Ved samme Paragraf indskrænkes meget betydeligt den almindelige Vidner paa-hvilende Pligt til at oplyse, om de tidligere har været straffet; Spørgsmaal herom skal herefter stilles og besvares skriftligt, kun Retten og Parterne maa gøres bekendt med Svaret, og de givne Oplysninger maa ikke uden tvingende Grunde af Parterne benyttes under Retsforhandlingerne.

Skønt Reglerne om Erstatning for uforskyldt Varetægtsarrest efter min Mening ikke er blevet helt tilfredsstillende, er de mest iøjnefaldende Fejl dog mildnet.

Desuden gennemføres en Mængde andre Ændringer i Retsplejeloven ved det foreliggende Forslag, og selv om disse Ændringer ikke hver for sig er af stor Vigtighed, vil de dog tilsammen medføre en betydelig Forbedring af Retsplejeordningen.

Alt dette faar mig til at anbefale at gennemføre Forslaget i den Skikkelse, som man er enedes om i Udvalget — til Trods for, at man ikke opnaar at faa indført offentlig Votering i Højesteret og Domsmænds Medvirken i Straffesager.

Hvad Domsmændene angaar, er der Tilslutning i alle Partier til, at de burde indføres; men det vil unægtelig volde nogen